

KOMISIA

ROZHODNUTIE KOMISIE

zo 16. marca 2004

o schéme pomoci, ktorú plánuje uplatňovať Taliansko v prospech spracovateľských a obchodných družstiev s cieľom nahradiť škody spôsobené katarálnou horúčkou oviec (modrý jazyk) – článok 5 zákona regiónu Sardínia zo 17. novembra 2000

[oznámené pod číslom K(2004) 471]

(Iba taliansky text je autentický)

(2005/906/ES)

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

pri Európskej únii predložilo Komisii doplnkové informácie požadované v liste z 13. decembra 2000.

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 88 ods. 2 prvý pododsek,

- (3) Listom z 2. februára 2001 Komisia informovala Taliansko o svojom rozhodnutí začať konanie podľa článku 88 ods. 2 zmluvy v súvislosti s touto pomocou.

po vyzvaní zúčastnených strán predložiť svoje pripomienky v zmysle uvedeného článku,

- (4) Rozhodnutie Komisie o začatí konania bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev* ⁽²⁾. Komisia vyzvala zúčastnené strany, aby predložili pripomienky v súvislosti s predmetným opatrením.

keďže:

I. KONANIE

- (1) Listom z 24. novembra 2000, zaprotokolovaným 28. novembra 2000, Stále zastúpenie Talianska pri Európskej únii oznámilo Komisii v zmysle článku 88 ods. 3 zmluvy, zákona regiónu Sardínia č. 22 zo 17. novembra 2000 o zákrokoch v prospech chovateľov s cieľom čeliť epizootickému ochoreniu s názvom katarálna horúčka oviec (modrý jazyk) ⁽¹⁾, ďalej len „zákon regiónu Sardínia č. 22/2000“. V článku 10 zákona sa podmieňuje udelenie niektorých druhov pomoci schválením Komisiou v rámci postupu ustanoveného v článkoch 87 a 88 zmluvy.

- (5) V tom istom rozhodnutí Komisia povolila pomoc ustanovenú v článkoch 2, 3 a 4 zákona č. 22/2000 s tvrdením, že táto pomoc spĺňa podmienky potrebné na to, aby sa považovala za pomoc určenú na podporu rozvoja niektorých hospodárskych činností v zmysle článku 87 ods. 3 písm. c) zmluvy.
- (6) Talianske orgány nepredložili žiadnu pripomienku v súvislosti s predmetným opatrením. Komisia nedostala žiadne pripomienky od zúčastnených osôb.

- (2) Listom z 15. decembra 2000, zaprotokolovaným 19. decembra 2000, Stále zastúpenie Talianskej republiky

II. OPIS

- (7) Pomoc vychádza z ustanovení článku 5 zákona regiónu Sardínia č. 22/2000, ktorý sa týka zákrokov v prospech spracovateľských a obchodných družstiev s cieľom kompenzovať škody spôsobené katarálnou horúčkou oviec (modrý jazyk).

⁽¹⁾ Regionálna rada Sardínie schválila zákon 25. októbra 2000 a zákon bol uverejnený v Úradnom vestníku Sardínskeho regiónu č. 36 25. novembra 2000.

⁽²⁾ Ú. v. ES C 327, 22.11.2001, s. 5.

- (8) V auguste 2000 sa katarálna horúčka oviec (ďalej len „modrý jazyk“) objavila v Sardínii a rozšírila sa po celom ostrove napriek opatreniam podniknutým verejnými orgánmi. Rozšírenie tejto choroby uľahčili klimatické podmienky (teplé a suché počasie). Na potlačenie epizootického ochorenia talianske zdravotnícke orgány vyhlásili 28. augusta 2000 zákaz pohybu domácich a divých prežúvavcov pochádzajúcich alebo prichádzajúcich zo Sardínie (vrátane spermii, vaječných buniek a embryí) do zvyšnej časti štátneho územia a smerom do ostatných členských štátov Európskej únie. Okrem toho bol vyhlásený zákaz pohybu týchto zvierat z provincie Cagliari smerom do zvyšnej časti územia regiónu a stanovila sa povinnosť pre veterinárne orgány ostatných regiónov vykonávať klinické kontroly na farmách, do ktorých sa zaradili ovce zo Sardínie pred menej ako dvoma mesiacmi. Regionálne orgány potom prijali dekrét č. 34 z 5. septembra 2000 o naliehavých opatreniach na kontrolu modrého jazyka⁽¹⁾, ktorým bol vydaný zákaz na celom území Sardínie premiestňovať z fariem stáda oviec, kôz, hovädzieho dobytku, byvolieho dobytku a chovných zvierat divých druhov. Okrem toho bola zvláštnym dekrétom ustanovená povinnosť boja proti hmyzu prenášajúcemu túto chorobu. 16. októbra 2000 regionálne zdravotnícke orgány prijali plán boja proti modrému jazyku a jeho eradikácie v Sardínii a 25. októbra 2000 Regionálna rada Sardínie prijala zákon č. 22/2000 o zárokoch v prospech chovateľov s cieľom čeliť epizootickému ochoreniu s názvom katarálna horúčka oviec (modrý jazyk), ktorý potom talianske orgány oznámili Komisii na posúdenie jeho zhody s ustanoveniami článkov 87, 88 a 89 zmluvy. Zároky ustanovené v článkoch 2, 3 a 4 zákona č. 22/2000 boli posúdené ako zlučiteľné so spoločným trhom⁽²⁾. Komisia rozhodla o začatí konania ustanoveného v článku 88 ods. 2 zmluvy v súvislosti s pomocou ustanovenou v článku 5 uvedeného zákona.
- (9) V článku 5 zákona č. 22/2000 sa regionálna správa oprávňuje na udeľovanie pomoci podnikom a družstvám pôsobiacim v oblasti zberu, spracovania, balenia a predaja rastlinných a živočíšnych výrobkov, ktoré majú sídlo v Sardínii a ktorým sa znížili dodávky v dôsledku štatutárnych a zmluvných záväzkov o viac ako 20 % (znevýhodnené poľnohospodárske oblasti) alebo o 30 % (ostatné oblasti) vzhľadom na priemer posledných troch rokov. Táto pomoc je určená na kompenzáciu strát spôsobených nedostatkom surovín určených na spracovanie a je obmedzená na straty vyplývajúce zo zníženia dodávok členov družstva.
- (10) Suma vyhradená na túto pomoc predstavuje 5 miliárd lír (približne 2 582 280 EUR) na rok 2000.
- (11) Komisia rozhodla o začatí konania ustanoveného v článku 88 ods. 2 zmluvy na základe niekoľkých pochybností o zlučiteľnosti schémy predmetnej pomoci so spoločným trhom. Pochybnosti sa týkajú najmä skutočnosti, že bod 11.4 usmernení neobsahuje žiadne ustanovenie týkajúce sa poskytovania odškodnenia spracovateľských závodov za škody spôsobené epizootickými ochoreniami.
- Podľa Komisie sa napriek rozhodnutiu talianskych orgánov obmedziť túto pomoc len v prospech družstiev nedokázala príčinná súvislosť medzi chorobou (modrý jazyk) a znížením dodávok. Región trpel najmä suchom (pozri pomoc N 745/2000), ktoré mohlo prispieť k zníženiu množstva dodávok. Okrem toho mnohé družstvá mohli zaznamenať zníženie surovín z rôznych dôvodov pre modrý jazyk (alebo pre suchá).
- (12) V zmysle bodu 11.3.8 usmernení, v ktorom sa umožňuje poskytovať výlučne odškodnenie poľnohospodárom alebo združeniam členských výrobcov za škody spôsobené nepriaznivými klimatickými podmienkami, tieto pravidlá nemožno analogicky uplatniť na spracovateľské podniky pre straty spôsobené modrým jazykom. Komisia sa vo všeobecnosti domnieva, že poľnohospodársko-priemyselné zariadenia majú istú flexibilitu v riadení zdrojov zásobovania. Môže to samozrejme znamenať dodatočné náklady spojené so zásobovaním surovinami a nižšiu ziskovosť, ale nezdá sa, že by sa tým oprávňovalo priame uplatňovanie pravidiel uplatniteľných na poľnohospodársku výrobu.
- (13) Za predpokladu, že nie sú dostupné iné právne základy na preskúmanie a na prípadné schválenie pomoci ustanovenej v článku 5 zákona č. 22/2000, sa zdalo, že túto pomoc bolo potrebné považovať za pomoc na prevádzkovanie, čiže za priamu pomoc určenú na pokrytie výdavkov poľnohospodársko-priemyselných podnikov, ktoré obyčajne znášajú počas bežného riadenia svojej činnosti. Taká pomoc sa v zásade považuje za nezlučiteľnú so spoločným trhom.
- (14) Po vydaní rozhodnutia o začatí konania ustanoveného v článku 88 ods. 2 zmluvy talianske orgány nepredložili žiadne pripomienky príslušným útvarom Komisie.
- (15) Suma vyhradená na túto pomoc predstavuje 5 miliárd lír (približne 2 582 280 EUR) na rok 2000.

III. PRÁVNY POSUDOK

- (15) V súlade s článkom 87 ods. 1 zmluvy akákoľvek pomoc poskytnutá členským štátom alebo akoukoľvek formou zo štátnych zdrojov, ktorá skresľuje hospodársku súťaž alebo hrozí skresľovaním hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určité podniky alebo výrobu určitých druhov tovaru, sa považuje za nezlučiteľnú so spoločným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.

⁽¹⁾ Uverejnené v Úradnom vestníku Sardínskeho regiónu č. 29, 19.9.2000, s. 1958.

⁽²⁾ Rozhodnutie SG(01) D/285817 z 2. februára 2001.

- (16) V článku 40 nariadenia Rady (ES) č. 1254/1999 zo 17. mája 1999 o spoločnej organizácii trhu s hovädzím a telacím mäsom⁽¹⁾ sa ustanovuje uplatňovanie článkov 87, 88 a 89 zmluvy na výrobu a obchodovanie s výrobkami, na ktoré sa toto nariadenie vzťahuje, pokiaľ sa v tomto nariadení neustanovuje inak. Podobné pravidlo sa ustanovuje v nariadení Rady (ES) č. 2529/2001 o spoločnej organizácii trhu s ovčím a kozím mäsom⁽²⁾, ktorého článok 23 ustanovuje uplatňovanie článkov 87, 88 a 89 zmluvy na výrobu a na obchod s výrobkami uvedenými v článku 1, pokiaľ sa v tomto nariadení neustanovuje inak.
- (17) V článku 5 zákona č. 22/2000 sa ustanovuje pomoc určená na kompenzáciu strát spôsobených nedostatkom surovín určených na spracovanie pre podniky a poľnohospodárske družstvá z dôvodu nižších dodávok členov v dôsledku vypuknutia epidémie modrého jazyka. Predmetné podniky a družstvá využívajú hospodárske výhody, ktoré by inak neboli získali pri vykonávaní svojej činnosti, a preto si zlepšujú svoje konkurenčné postavenie vzhľadom na ostatných poľnohospodárov v Spoločenstve, ktorí nevyužívajú rovnakú pomoc.
- (18) Táto pomoc narušá hospodársku súťaž a obchod medzi členskými štátmi. Prijímatelia tejto pomoci v skutočnosti vykonávajú hospodársku činnosť v sektore (hovädzieho a ovčieho mäsa), ktorý je predmetom obchodu medzi členskými štátmi. V roku 2001 populácia hovädzieho dobytku v Taliansku pozostávala zo 6 932 700 hláv, z toho 273 900 bolo chovaných v Sardínii. V tom istom roku populácia oviec predstavovala 8 311 400 hláv, z toho 3 602 200 v Sardínii, zatiaľ čo celkový počet kôz dosahoval 1 024 800 hláv, z toho 240 200 v Sardínii.
- (19) Na predmetné opatrenie sa preto vzťahuje definícia štátnej pomoci podľa článku 87 ods. 1.
- (20) Zákaz udeľovania štátnej pomoci nie je absolútny. V tomto prípade sa zjavne neuplatňujú a taktiež neboli spomenuté talianskymi orgánmi žiadne výnimky ustanovené v článku 87 ods. 2.
- (21) Neuplatňuje sa ani článok 87 ods. 3 písm. a), pretože pomoc nie je určená na podporu hospodárskeho rozvoja regiónov, v ktorých je životná úroveň mimoriadne nízka alebo v ktorých je vysoká miera nezamestnanosti.
- (22) V súvislosti s článkom 87 ods. 3 písm. b) pomoc nebola určená na podporu realizácie významného projektu spoločného európskeho záujmu ani na nápravu závažného narušenia hospodárstva členského štátu.
- (23) V súvislosti s článkom 87 ods. 3 písm. d) predmetná pomoc nemá sledovať vyššie uvedené ciele.
- (24) Vzhľadom na charakter oznámenej schémy možno uplatniť jedine výnimku ustanovenú v článku 87 ods. 3 písm. c). Preto je potrebné zistiť, či sa na uplatňovanie uvedených opatrení môže použiť táto výnimka.
- (25) Keďže talianske orgány riadne oznámili predmetný zákon v zmysle článku 88 ods. 3 zmluvy, na jeho hodnotenie platia pravidlá ustanovené v usmerneniach Spoločenstva pre štátnu pomoc v poľnohospodárskom sektore⁽³⁾ (ďalej len „usmernenia“). V skutočnosti podľa bodu 23.3 usmernení sa tieto usmernenia uplatňujú od 1. januára 2000 na novú štátnu pomoc vrátane štátnej pomoci, ktorú už členské štáty oznámili a o ktorej Komisia ešte nerozhodla.
- (26) Podľa bodu 11.1.1 týchto usmernení štátna pomoc v poľnohospodárskom sektore ustanovuje sériu opatrení určených na kompenzáciu škôd pre poľnohospodárov na poľnohospodárskej produkcii alebo na výrobných prostriedkoch (vrátane budov a vysadených plôch) spôsobených nepredvídanými udalosťami, ako napríklad prírodnými kalamiťami, nepriaznivými atmosférickými podmienkami alebo vypuknutím ochorení živočíchov a rastlín.
- (27) Preto je samozrejmé, že v prípade škôd spôsobených epizootickými ochoreniami možno kompenzovať výhradne straty utrpené v sektore výroby, a nie v sektoroch spracovania a predaja poľnohospodárskych výrobkov. Pomoc určená na kompenzáciu týchto strát musí byť okrem toho zlučiteľná s bodom 11.4 usmernení, ktorý sa špecificky týka pomoci určenej na boj proti ochoreniam živočíchov a rastlín.
- (28) Talianske orgány nepredložili žiadne pripomienky. Komisia preto nedostala nijaké dodatočné informácie, ktoré by umožnili vyvrátiť pochybnosti vyjadrené pri začatí konania podľa článku 88 ods. 2 zmluvy v súvislosti s predmetnou pomocou.
- (29) Okrem toho talianske orgány jasným a nevyvráťiteľným spôsobom nedokázali príčinnú súvislosť medzi znížením dodávok členov podnikov alebo družstiev v dôsledku katarálnej horúčky oviec a stratami zisku zaznamenanými v tom istom období. Z dôvodu neexistencie tejto príčinnej súvislosti by mohli byť tieto straty spôsobené inými faktormi, ako napríklad suchom, trhovou krízou, finančným riadením zúčastnených podnikov atď. Akákoľvek pomoc určená na kompenzovanie tohto druhu strát by preto predstavovala pomoc na prevádzkovanie podnikov, ktorá je nezlučiteľná so spoločným trhom v zmysle bodu 3.5 usmernení⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 160, 26.6.1999, s. 21. Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 1782/2003 (Ú. v. EÚ L 270, 21.10.2003, s. 1).

⁽²⁾ Ú. v. ES L 341, 22.12.2001, s. 3.

⁽³⁾ Ú. v. ES C 28, 1.2.2000, s. 2.

⁽⁴⁾ Rozsudok Súdu prvého stupňa z 8. júna 1995 vo veci T-459/93 *Siemens SA/Komisia Európskych spoločenstiev*, Zbierka 1995, II-1675.

IV. ZÁVERY

- (30) Na základe vyššie uvedených skutočností Komisia môže dospieť k záveru, že pomoc ustanovená v článku 5 predmetného regionálneho zákona predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 zmluvy a nevzťahuje sa na ňu žiadna z výnimiek ustanovených v článku 87 ods. 3.
- (31) Keďže v článku 10 zákona č. 22/2000, oznámeného v zmysle článku 88 ods. 3 zmluvy, sa ustanovuje, že pomoc ustanovenú článkami 3, 4 a 5 môžu regionálne správne orgány uplatňovať len po jej schválení Európskou komisiou, nie je potrebné stanoviť vrátenie pomoci, na ktorú sa odkazuje v článku 5 uvedeného zákona,

straty spôsobené nedostatkom surovín na spracovanie z dôvodu zníženia dodávok členov, je nezlučiteľná so spoločným trhom. Preto nemožno uvedenú pomoc uplatniť.

Článok 2

Do dvoch mesiacov odo dňa oznámenia tohto rozhodnutia Taliansko oznámi Komisii opatrenia, ktoré prijalo na dosiahnutie súladu s týmto rozhodnutím.

Článok 3

Toto rozhodnutie je určené Talianskej republike.

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

V Bruseli 16. marca 2004

Článok 1

Pomoc, ktorú Taliansko ustanovilo v zmysle článku 5 zákona regiónu Sardínia č. 22 zo 17. novembra 2000, určená na odškodnenie poľnohospodárskych podnikov a družstiev za

Za Komisiu
Franz FISCHLER
člen Komisie